Nr. 29. Warszawa, dnia 28 Kwietnia 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W." 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

TREŚĆ:

I.

363.

USTAWA

w sprawie powołania dyplomowanych lekarzy do czynnej służby wojskowej.

Art. 1.

Na czas trwania potrzeby wojennej powołuje się w obrębie Państwa do służby wojskowej czynnej wszystkich lekarzy dyplomowanych, którzy nie przekroczyli 42 roku życia 1883—1876 r.

Art. 2.

Wszyscy lekarze, podlegający powołaniu, obowiązani są w ciągu 14 dni od ogłoszenia niniejszej ustawy w Dzienniku Praw stawić się w miejscowych powiatowych komendach uzupełnień celem spisu.

Art. 3.

Powołanie lekarzy do czynnej służby wojskowej nastąpić ma w miarę zapotrzebowania. Roczniki młodsze powołane być mają wcześniej, niż starsze.

Art. 4.

Lekarze, podlegający poborowi, którzy pełnią obowiązki publiczne i nie dadzą się szybko zastąpić, winni być na wniosek Ministerstwa Zdrowia Publicznego zwolnieni ze służby czynnej.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy oraz wydanie niezbędnych w tym celu przepisów porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Warszawa, d. 7/IV-1919 r.

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek: (—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów: w z. (—) *S. Wojciechowski.*

Minister Spraw Wojskowych: (—) *J. Leśniewski.*

Minister Zdrowia Publicznego: (—) *Janiszewski*

„Dz. Pr." z 12.IV 1919 r. № 31, poz. 260.

364.

USTAWA

w przedmiocie objęcia przez Ministerstwo Skarbu administracji skarbowej na ziemiach polskich, które wchodziły w skład b. monarchji Austrjacko-Węgierskiej.

Art. 1.

Naczelne kierownictwo całej administracji skarbowej na ziemiach polskich, które wchodziły w skład b. monarchji Austrjacko-Węgierskiej, obejmuje Ministerstwo Skarbu. W związku z tem wchodzą wymienione w następujących artykułach zmiany w dotychczasowym ustroju tej administracji w życie.

Art. 2.

Administrację skarbową oddziela się w zupełności od administracji politycznej.

Art. 3.

Aż do czasu ostatecznego uregulowania stosunku służbowego i unormowania poborów służbowych urzędników i funkcjonarjuszów skarbowych pozostają dotychczasowe przepisy w mocy obowiązującej.

Art. 4.

W organizacji i w rozmieszczeniu władz i urzędów skarbowych nie zachodzą na razie żadne zmiany z wyjątkiem zmian, przytoczonych w art. 5—7.

Art. 5.

Bezpośrednie sprawowanie administracji skarbowej na całym obszarze określonym w art 1 należy do Dyrekcji Skarbu we Lwowie z prezesem na czele.

Na czas trwania obecnych stosunków wojennych na południowym wschodzie może Ministerstwo Skarbu poruczyć innej władzy skarbowej, by czasowo sprawowała czynności Dyrekcji Skarbu w jej zastępstwie na pewnym zakreślonym obszarze.

Art. 6.

Z istniejących obecnie oddziałów podatkowych przy Starostwach tworzy się odrębne Inspektoraty Skarbowe dla podatków bezpośrednich, do których należy wymiar i pobór podatków oraz skarbowa egzekucja administracyjna w ogólności.

Art. 7.

Instytucje i urzędy, które wedle obowiązujących przepisów powołane są do współdziałania przy administracji skarbowej, będą tworzone w miarę potrzeby przez Ministerstwo Skarbu.

Art. 8.

Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia ograniczyć lub zmienić tok instancji, dopuszczalny według istniejących przepisów prawnych, również co do spraw już zawisłych, oraz zmienić kompetencje władz i urzędów do rozstrzygania spraw.

Art. 9.

Ustawa niniejsza nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Warszawa, d. 8.IV 1919 r.

Marszałek: (—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
w. z. (—) *S. Wojciechowski*

Minister Skarbu:
(—) *Karpiński.*

„Dz. Pr." № 31 z 12.IV 1919 r. poz. 261.

365.

USTAWA
o dostarczaniu mieszkań na potrzeby wojska.

Art. 1.

Pomieszczenia dla oficerów i urzędników wojskowych obowiązane są dostarczyć zarządy gmin miejskich i wiejskich.

Art. 2.

Zarządy gmin miejskich i wiejskich, o ile nie posiadają w swojem rozporządzeniu odpowiednich pomieszczeń, mają prawo rekwirować na potrzeby wojska mieszkania osób prywatnych. Pomieszczenia, zajęte przez władze i urzędy państwowe, nie podlegają rekwizycji.

Art. 3.

Rekwizycji podlegają:

a) mieszkania, których właściciele lub użytkujący są stale nieobecni;

b) poszczególne pokoje w mieszkaniach, liczących ponad 4 pokoje. W mieszkaniach, zajętych przez osoby pojedyńcze, do użytku właściciela mieszkania winny być zostawione 2 pokoje. W mieszkaniach, zajętych przez rodzinę, do użytku właściciela pozostawione być winno tyle pokoi, z ilu osób składa się rodzina, nie więcej jednak niż 4 pokoje. Przy obliczeniach powyższych nie są brane w rachubę pokoje, które służą do wykonywania zawodu i nie są przeznaczone na mieszkanie, jako też pokoje, zamieszkane już przez podnajemców, nie należących do rodziny.

Art. 4.

W razie powrotu nieobecnych właścicieli lub użytkujących zwraca się im część mieszkania stosownie do art. 3.

Art. 5.

Pomieszczenia dla oficerów i urzędników wojskowych winny być dostarczone ze znajdującym się w mieszkaniu przepisanem umeblowaniem i ze światłem, o ile istnieje w mieszkaniu instalacja elektryczna lub gazowa.

Art. 6.

Spis pomieszczeń zarówno własnych, jak i ulegających rekwizycji, winny zarządy gmin miejskich i wiejskich dostarczyć miejscowym komendom wojskowym w sposób i terminach przez władze wojskowe przepisanych.

Art. 7.

Za dostarczone pomieszczenia skarb państwa będzie wypłacał gminom wynagrodzenie podług norm następujących:

a) w miastach I klasy: Warszawie, Krakowie, Lwowie, Lublinie, Łodzi, Częstochowie i Sosnowcu, oraz w miejscach klimatycznych i uzdrowiskach:
za oficerów do podpułkownika włącznie (1 pokój) 3 marki dziennie,
za oficerów od pułkownika i wyżej (2 pokoje) 5 mk. dziennie;

b) w miastach II klasy, dawniej gubernialnych i powiatowych, 80% cen wskazanych w p. a.;

c) w pozostałych miejscowościach—60% cen wskazanych w p. a.

Wypłaty sumy, należnej za zajęte pomieszczenia, uskuteczniają zarządy gmin miejskich i wiejskich.

Art. 8.

Różnice, wynikającą z tego, że czynsz płacony przez lokatora za zarekwirowane pokoje wyższy jest od wynagrodzenia, należącego się za nie w myśl tej ustawy, pokrywa właściciel domu z własnych funduszów.

Art. 9.

Istniejące dotąd obszary dworskie, jako jednostki administracyjne, podpadają pod postanowienia niniejszej ustawy.

Art. 10.

Winni uchylania się od obowiązków, z ustawy niniejszej wynikających, będą karani aresztem do 8-ch miesięcy lub grzywną do 3000 mk. przez władze administracyjne.

Art. 11.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 12.

Ustawa niniejsza posiada moc obowiązującą na całym obszarze Państwa Polskiego na przeciąg jednego roku i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, d. 8 kwietnia 1919 r.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński*

za Prezydenta Ministrów
Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Leśniewski.*

„Dz. Pr." z dn. 12 kwietnia 1919 r. № 31, p. 262.

366.

USTAWA

o nietykalności członków Sejmu Ustawodawczego.

Art. 1.

Członkowie Sejmu Ustawodawczego nie mogą być nigdy pociągani do odpowiedzialności prawnej za swoją działalność w Sejmie lub poza Sejmem, wchodzącą w zakres wykonywania mandatu poselskiego.

Za przemówienia i odezwania się, tudzież manifestacje w Sejmie lub komisjach sejmowych odpowiadają tylko przed Sejmem podług przepisów regulaminu sejmowego.

Art. 2.

Przez cały czas trwania Sejmu Ustawodawczego posłowie nie mogą być w żadnym wypadku pozbawieni wolności.

W tymże samym czasie nie wolno żadnej władzy sądowej lub administracyjnej wdrażać przeciwko nim postępowania karnego lub dyscyplinarnego bez uprzedniej zgody Sejmu.

Postępowanie karne lub dyscyplinarne, wdrożone przeciw posłowi przed uzyskaniem mandatu poselskiego, winno być na żądanie Sejmu zawieszone aż do wygaśnięcia tegoż mandatu.

Art. 3.

Członkowie Sejmu Ustawodawczego, badani jako świadkowie przed sądami, władzami administracyjnemi i dyscyplinarnemi, mają prawo uchylenia się od zeznań co do faktów, które im w wykonaniu zawodu poselskiego do wiadomości podano, jako też co do osób, od których pośrednio lub bezpośrednio wiadomość o tych faktach uzyskali.

Art. 4.

Mieszkanie członków Sejmu Ustawodawczego jest nietykalne.

Wkroczenie do mieszkania, rewizja domowa i zatrzymanie papierów oraz wszelakich ruchomości może mieć miejsce jedynie na podstawie nakazu władzy sądowej w tych wypadkach, w których członkowie rodziny posła, wspólnie z nim mieszkający, lub domownicy ścigani są z powodu popełnienia czynów karygodnych, i powinno być wyłącznie do tych osób ograniczone.

Art. 5.

Nikt nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za zgodne z prawdą sprawozdania z jawnych obrad Sejmu i komisji sejmowych, ani też za częściowy lub zupełny przedruk tychże jawnych obrad, zgodny z urzędowym stenograficznym protokułem.

Te sprawozdania i przedruki nie podlegają konfiskacie i wolne są od cenzury.

Art. 6.

Członkowie Sejmu Ustawodawczego mogą bez pozwolenia i zawiadomienia władz zwoływać zgromadzenia celem zdania sprawy z działalności sejmowej. Na tych zgromadzeniach przedstawiciele i organy władzy nie mają prawa mieszania się do obrad.

Art. 7.

Listy i telegramy, wystosowane do członków Sejmu Ustawodawczego, jako też korespondencja tychże ostatnich — nie podlegają żadnej cenzurze.

Władze mogą zatrzymać tylko telegramy, których treść narusza tajemnice wojskowe i państwowe.

Art. 8.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dn. 8.IV 1919 r.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Za Prezydenta Ministrów:
Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

„Dz. Pr.“ z dn. 12.IV 1919 r. № 31, poz. 263.

367.

USTAWA

o rzeczowych świadczeniach wojennych.

Art. 1.

Z chwilą wybuchu wojny lub z chwilą zarządzenia bądź to ogólnej, bądź częściowej mobilizacji ma państwo na czas trwania wojny prawo żądania od ludności świadczeń wojennych, a w szczególności odpłatnego odstępywania na rzecz państwa własności lub prawa użytkowania ruchomości i nieruchomości bezpośrednio lub pośrednio potrzebnych dla celów zaopatrzenia armji i obrony państwa.

Art. 2.

Wprowadzenie obowiązku świadczeń wojennych, ustanowienie terminu powstania i ustania rzeczowego obowiązku, jak również oznaczenie przedmiotów, podlegających obowiązkowemu świadczeniu, następuje na skutek wspólnego rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych. Rozporządzenie to musi być podane do wiadomości powszechnej.

Art. 3.

W razie ustanowienia obowiązku świadczeń wojennych może Rada Ministrów wydać zakaz wywozu poza granice państwa ruchomości, podlegających świadczeniom wojennym i poddać obrót temi przedmiotami wewnątrz kraju kontroli rządowej.

Art. 4.

Od obowiązku świadczenia wolne są budynki kościołów, kaplic i domów modlitwy wszystkich wyznań wraz ze znajdującemi się w nich przedmiotami kultu religijnego, muzea publiczne, zabytki sztuki i kultury znajdujące się pod opieką państwa, oraz wszelkiego rodzaju przedmioty i pomieszczenia, służące do zaspokojenia niezbędnych potrzeb osobistych lub do wykonania zawodu posiadacza i jego rodziny. Szpitale i zakłady zdrowotności publicznej podlegają świadczeniu jedynie dla celów sanitarno - wojskowych i za zgodą Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Art. 5.

Po ogłoszeniu obowiązku świadczeń wojennych (art. 2) wszystkie osoby prawne i fizyczne obowiązane do świadczeń wojennych mają na wezwanie właściwej władzy administracyjnej zeznać deklarację z przytoczeniem szczegółowych danych co do ilości i miejsca znajdowania się będących w ich posiadaniu przedmiotów, wymienionych w rozporządzeniu, przewidzianem w art. 2.

Art. 6.

Zażądanie świadczeń wojennych następuje w drodze nakazów rekwizycyjnych, wydawanych przez właściwe urzędy administracyjne na podstawie zapotrzebowań, wystawionych przez władze wojskowe po myśli art. 7-go. Gdzie władze rządowe administracyjne jeszcze nie są zorganizowane—zażądanie świadczeń nastąpić może na zasadzie nakazów rekwizycyjnych władz wojskowych za pośrednictwem urzędu gminnego.

Art. 7.

Prawo wystawiania zapotrzebowań należy wyłącznie do Ministra Spraw Wojskowych oraz do upoważnionych przez niego organów wojskowych.

Art. 8.

Władze administracyjne mają prawo żądania w razie potrzeby pomocy wojskowej celem spełnienia nakazów rekwizycyjnych w myśl przepisów o użyciu wojska do pomocy władzom cywilnym.

Art. 9.

Wynagrodzenie za świadczenia wojenne ma być z reguły bezzwłocznie gotówką wypłacone po cenach ustalonych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministerstwem Skarby i innemi interesowanemi Ministerstwami, a to na podstawie opinji, wydanej przez reprezentacje organizacji rolniczych, rękodzielniczych, handlowych i przemysłowych.

Art. 10.

W razie niemożności natychmiastowej zapłaty, posiadacze przedmiotów świadczeń otrzymują kwity rekwizycyjne według wzoru ustalonego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych. Wypłatę należności z kwitów rekwizycyjnych uskutecznia intendentura najbliższego wojskowego okręgu generalnego.

W razie nieuskutecznienia zapłaty, nikt nie może być pociągnięty do spełnienia obowiązku świadczenia wojennego, jeżeli mu nie zostanie wręczony kwit rekwizycyjny.

Zgłoszenie kwitów rekwizycyjnych, względnie należności z tytułu uskutecznionych świadczeń wojennych winno nastąpić pod rygorem utraty pretensji najdalej w ciągu 6-ciu miesięcy od dnia ustania powszechnego obowiązku do świadczeń wojennych (art. 2).

Art. 11.

Właściciel przedmiotów świadczenia wojennego, który zapłaty za swoje świadczenia nie otrzymał lub z jakiegokolwiek powodu czuje się pokrzywdzonym, ma prawo zażalenia w terminie miesięcznym do Okręgowej Komisji Rekwizycyjnej przy Dowództwie Okręgu Wojskowego, a od decyzji tej ostatniej służy również w ciągu miesiąca prawo odwołania się do Głównej Komisji Rekwizycyjnej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych.

Przedstawicielowi Ministerstwa Spraw Wojskowych w Komisji Okręgowej wolno się sprzeciwić w uchwale tej Komisji, a wówczas sprawa z urzędu musi być przedłożona Głównej Komisji.

Od orzeczenia Komisji Głównej niema dalszego środka prawnego.

Art. 12.

Komisje Rekwizycyjne urzędują w następującym składzie:

a) Komisja Okręgowa składa się z 6-iu członków pod przewodnictwem sędziego miejscowego sądu okręgowego, a w braku na miejscu takiego sądu — sędziego pokoju, względnie sędziego powiatowego przy udziale po 1 przedstawicielu Ministerstw Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Skarbu i 2 przedstawicieli miejscowego powiatowego organu samorządnego. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

b) Komisja Główna składa się z 5-ciu członków pod przewodnictwem sędziego, delegowanego przez Sąd Najwyższy, przy udziale przedstawicieli Głównej Intendentury Wojskowej Ministerstwa Skarbu,

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz delegata zamianowanego przez Sejm.

Porządek mianowania przewodniczących i członków Komisji Rekwizycyjnej oraz tryb postępowania w Komisjach Rekwizycyjnych określony będzie w przepisach wykonawczych do ustawy niniejszej.

Art. 13.

Wszelkie roszczenia i spory z tytułu wykonania obowiązku świadczeń wojennych wyjęte są z pod orzecznictwa sądów cywilnych i podlegają załatwieniu wyłącznie w myśl niniejszej ustawy.

Art. 14.

Wszelkie akty, dowody i cała bez wyjątku korespondencja w przedmiocie świadczeń wojennych wolne są od opłaty skarbowej.

Art. 15.

Osoby, winne uchylenia się od obowiązku świadczeń wojennych lub niezłożenia deklaracji w art. 5 wspomnianej lub złożenia deklaracji ze stanem faktycznym niezgodnej, prócz konfiskaty przedmiotów podlegających obowiązkowemu świadczeniu, będą ukarane przez władze administracyjne karą aresztu do 1-go roku lub grzywną do mk. polskich 100.000.

Kary te nakładać będą władze administracyjne powiatowe. Od orzeczenia karnego służy prawo odwołania się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w terminie 14-to dniowym od dnia zawiadomienia o treści orzeczenia karnego.

Przeprowadzanie rekwizycji, względnie żądanie lub pobranie świadczeń przez organy cywilne lub wojskowe z pominięciem przepisów tej ustawy, będą niezależnie od postępowania dyscyplinarnego karane, jako nadużycie władzy urzędowej po myśli ustawy karnej.

Art. 16.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

Art. 17.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i obowiązuje prowizorycznie na czas jednego roku.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc prawną wszystkie inne ustawy i przepisy w przedmiocie rekwizycji i świadczeń wojennych, a to o ile chodzi o rekwizycje i świadczenia wojenne, które mają być zarządzone od chwili wejścia w życie tej ustawy.

Warszawa, d. 11/IV 1919 r.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Za Prezydenta Ministrów
Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

Za Ministra Spraw Wojskowych:
(—) *Majewski.*

„Dz. Pr.“ z dn. 17.IV 1919 r. № 32, poz. 264.

368.

USTAWA
o utworzeniu Głównego Urzędu Zaopatrywania Armji.

Art. 1.

Przy Ministerstwie Spraw Wojskowych utworzony zostaje „Główny Urząd Zaopatrywania Armji“.

Art. 2.

Główny Urząd Zaopatrywania Armji“:

1) ześrodkowuje i pokrywa ogólne zapotrzebowania armji, tworzy i utrzymuje w tym celu łączność z przemysłowemi siłami kraju oraz prowadzi potrzebną statystykę;
2) pomaga dostawcom w otrzymaniu surowców, półfabrykatów i innych artykułów, potrzebnych do wykonania zamówień; dokonywuje tego ewentualnie przy pomocy organów rządowych specjalnie do tych celów powołanych;
3) współdziała w uruchomieniu i rozwinięciu przemysłu krajowego dla potrzeb armji;
4) rozdziela zamówienia armji pomiędzy poszczególne wytwórnię krajowe;
5) w miarę konieczności i w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Spraw Zagranicznych rozdziela zamówienia pomiędzy fabryki zagraniczne i zawiera z niemi w imieniu rządu umowy na dostawy;
6) przygotowuje i zawiera umowy z poszczególnymi dostawcami, a także dokonywa z nimi rozrachunków;
7) finansuje i subwencjonuje przedsiębiorstwa pracujące na potrzeby armji;
8) uzyskuje od rządu kredyty niezbędne do wykonania zamówień;
9) dozoruje wykonanie zamówień;
10) organizuje i zakłada nowe wytwórnie wojskowe i zarządza niemi.

Art. 3.

Główny Urząd Zaopatrywania Armji ma prawo w granicach obowiązujących ustaw nakładania sekwestrów, dokonywania rekwizycji materjałów i urządzeń technicznych, sekwestru wy-

twórni wojskowo - technicznych, nakładania na dostawców i fabrykantów oraz ich urzędników i robotników zobowiązań koniecznych dla zabezpieczenia albo obrony interesów wojskowych, oraz udzielania ulg w stosunku do powinności wojskowej.

Art. 4.

Na czele Głównego Urzędu Zaopatrywania Armji stoi dyrektor mianowany przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wojskowych któremu bezpośrednio podlega.

Art. 5.

Organem doradczym przy Głównym Urzędzie Zaopatrywania Armji jest Komitet pod przewodnictwem dyrektora Głównego Urzędu Zaopatrywania Armji, w skład w którego wchodzą przedstawiciele następujących ministerstw: 1) Ministerstwa Spraw Wojskowych, 2) Ministerstwa Przemysłu i Handlu, 3) Ministerstwa Aprowizacji, 4) Ministerstwa Rolnictwa, 5) Ministerstwa Skarbu, 6) Ministerstwa Pracy i 7) Ministerstwa Spraw Zagranicznych, oraz przedstawiciele organizacji społecznych.

Sposób funkcjonowania Komitetu określa regulamin.

Art. 6.

Istniejący Urząd Zaopatrywania Techniczno-Wojskowy przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu ma być, w myśl wyżej przytoczonych zasad, wcielony do Głównego Urzędu Zaopatrywania Armji przy Ministerstwie Spraw Wojskowych i odpowiednio przekształcony.

Art. 7.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Warszawa, dnia 11 kwietnia 1919 r.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński*

Prezydent Ministrów:
w z. (—) *S. Wojciechowski.*

Za Ministra Spraw Wojskowych:
(—) *Majewski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *Kazimierz Hącia.*

„Dz. Pr." z dn. 17.IV 1919 r. № 32, poz. 265.

369.

USTAWA

o budowie linji kolejowej Łódź—Kutno—Płock.

Art. 1.

Poleca się Ministrowi Kolei przystąpić do budowy linji kolei normalnej Łódź-Kutno-Płock.

Art. 2.

Trasę ostateczną linji, oraz projekty: zarówno ogólny, jak i szczegółowy zatwierdzi Minister Kolei.

Art. 3.

System wykonania robót, jako też system prowadzenia eksploatacji zatwierdzi Rada Ministrów na wniosek Ministra Kolei.

Art. 4.

W celu zatrudnienia bezrobotnych, do robót ziemnych kolei Łódź-Kutno-Płock przystąpi się niezwłocznie, tymczasowo na rachunek ogólnego kredytu na nowe roboty, przyznanego w pierwszem półroczu 1919 r.

Art. 5.

Kosztorys ostateczny budowy, jako też plan jej sfinansowania, zatwierdzi Rada Ministrów na wniosek Ministra Kolei.

Art. 6.

Kredyt na rok bieżący w ilości 15.000.000 marek uchwala się.

Warszawa, d. 11/IV 1919 r.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
w z. (—) *S. Wojciechowski.*

Minister Kolei Żelaznych:
(—) *J. Eberhardt.*

„Dz. Pr." z dn. 17.IV 1919 r. № 32, poz. 266.

370.

USTAWA

o budowie linji kolejowej Płock—Sierpc i przebudowie wązkotorowej linji Nasielsk—Sierpc.

Art. 1.

Poleca się Ministrowi Kolei przystąpić do budowy linji kolei normalnej Płock-Sierpc i przebudowy na normalną wązkotorowej linji Nasielsk-Sierpc.

Art. 2.

Trasę ostateczną linji, oraz projekty zarówno ogólne, jak szczegółowe zatwierdza Minister Kolei.

Art. 3.

System wykonania robót, jako też system prowadzenia eksploatacji zatwierdzi Rada Ministrów na wniosek Ministra Kolei Żelaznych.

Art. 4.

W celu zatrudnienia bezrobotnych do robót ziemnych, do przebudowy linji Nasielsk-Sierpc i budowy Płock-Sierpc przystępuje się niezwłocznie, tymczasowo na rachunek ogólnego kredytu na nowe roboty, przyznanego w pierwszem półroczu 1919 r.

Art. 5.

Kosztorys ostateczny budowy, jako też plan sfinansowania, zatwierdzi Rada Ministrów na wniosek Ministra Kolei.

Warszawa, d. 11/IV 1919 r.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
w z. (—) *S. Wojciechowski.*

Minister Kolei Żelaznych:
(—) *J. Eberhardt.*

„Dz. Pr.“ z dnia 17.IV 1919 r. № 32 poz. 267.

371.

USTAWA

o budowie linji kolejowej Kutno — Strzałków.

Art. 1.

Poleca się Ministrowi Kolei przystąpić do budowy linji kolei normalnej Strzałków-Kutno.

Art. 2.

Trasę ostateczną linji, oraz projekty: zarówno ogólny, jak szczegółowy zatwierdzi Minister Kolei.

Art. 3.

System wykonania robót, jako też system prowadzenia eksploatacji zatwierdzi Rada Ministrów na wniosek Ministra Kolei.

Art. 4.

W celu zatrudnienia bezrobotnych, do robót ziemnych kolei Strzałków-Kutno przystąpi się niezwłocznie, tymczasowo na rachunek ogólnego kredytu na nowe roboty, przyznanego w 1-em półroczu 1919 r.

Art. 5.

Kosztorys ostateczny budowy, jako też plan jej sfinansowania zatwierdzi Rada Ministrów na wniosek Ministra Kolei.

Art. 6.

Kredyt niezbędny na bieżący rok w ilości dziesięciu miljonów marek uchwala się.

Warszawa, d. 11/IV 1919 r.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński*

Prezydent Ministrów:
w z. (—) *S. Wojciechowski.*

Minister Kolei Żelaznych:
(—) *J. Eberhardt.*

„Dz. Pr.“ z dn. 11/IV 1919 r. № 32, poz. 268.

372.

DEKRET

o fundacjach i o zatwierdzaniu darowizn i zapisów.

Art. 1.

Fundacje można powołać do życia przez rozporządzenie między żyjącymi lub przez testament.

Art. 2.

Akty, o których mowa w art. 1, o tyle tylko skutek prawny mieć będą, o ile zostaną przez

właściwą władze zatwierdzone. Z chwilą zatwierdzenia fundacja uzyskuje charakter osoby prawnej.

Art. 3.

Z chwilą zatwierdzenia, fundator lub jego następcy obowiązani są przekazać fundacji przeznaczony dla niej majątek.

Art. 4.

Zatwierdzenie fundacji nie tamuje osobom trzecim możności dochodzenia praw swoich do majątku fundacyjnego na drodze sądowej.

Art. 5.

Powołanie do życia fundacji przez rozporządzenie między żyjącymi może nastąpić jedynie w akcie notarjalnym. W razie utworzenia majątku fundacyjnego drogą składek publicznych, przewidzianych w art. niniejszym akt przez organizatora składki zeznanym zostaje.

Art. 6.

Notarjusze winni składać władzy właściwej odpisy zeznanych u nich lub złożonych do nich na przechowanie aktów fundacyjnych i testamentów. Spadkobiercy fundatora i wszyscy interesowani mogą również właściwej władzy akt fundacyjny do zatwierdzenia przedstawić.

Art. 7.

Władzą właściwą do zatwierdzania fundacji jest każdy minister w stosunku do fundacji, której przedmiot w zakres jego kompetencji wchodzi. Jeżeli fundacja obejmuje przedmioty, wchodzące w zakres kompetencji dwóch lub więcej ministrów, w takim razie zatwierdzenie fundacji winno nastąpić za podpisem wszystkich zainteresowanych ministrów.

Art. 8.

Każde Ministerstwo prowadzi według wzoru, który będzie przez Radę Ministrów zatwierdzony, rejestr fundacji, do jego kompetencji należących, do którego statuty fundacji dołączone być winny; o wszelkich zmianach w statucie fundacji, a także o każdem powiększeniu się lub zmniejszeniu kapitałów lub majątków nieruchomych, należących do fundacji, wzmianka w rejestrze uczynioną będzie.

Art. 9.

Każda fundacja mieć będzie statut, określający: cel fundacji, czynności, do których podejmowania fundacja, jako osoba prawna, jest uzdolniona i organizację zarządu.

Art. 10.

Jeżeli akt fundacyjny nie zawiera statutu fundacji, albo też statut projektowany w akcie jest wadliwy albo niedostateczny, a fundator żyje, w takim razie władza zatwierdzająca uczyni zatwierdzenie zależnem od przedstawienia statutu lub poczynienia w przedstawionym statucie zmian, stosownie do postawionych wymagań.

Art. 11.

Jeżeli akt fundacyjny nie zawiera statutu fundacji. lub też zawiera statut wadliwy albo niedostateczny, a fundator nie żyje, jako też gdy fundacja powstała drogą składek publicznych, władza zatwierdzając fundację sama statut nada, zmieni lub uzupełni.

Art. 12.

Gdy inna organizacja okaże się niemożebną lub niecelową, władza zatwierdzając fundację, może postanowić w statucie objęcie fundacji we własny zarząd. Jeżeli fundator żyje, nastąpić to może tylko za jego zgodą.

Art. 13.

Minister w stosunku do fundacji, której przedmiot w zakres kompetencji jego wchodzi, ma prawo nadzoru nad organami zarządu fundacji i w tym celu żądać od nich przedstawienia sprawozdań i rachunku, a także wstrzymać lub uchylać, z zachowaniem praw osób trzecich, wykonanie rozporządzeń tych organów, o ile by były z aktem fundacyjnym, statutem fundacji lub prawem niezgodne albo dla fundacji szkodliwe.

Jeżeli zarządy fundacji pełnią swoje czynności wadliwie lub niedbale, minister wzywa je do należytego pełnienia obowiązków, a w razie nieskuteczności wezwania powoła na ich miejsce innych zarządców lub też zastosuje przepis art. 12.

Jeżeli fundacja wchodzi w zakres kompetencji kilku ministrów, prawo nadzoru służyc będzie temu z pośród nich, który w drodze porozumienia pomiędzy niemi jednocześnie z zatwierdzeniem fundacji wyznaczony zostanie.

Art. 14.

Jeżeli ministerstwo, w którego zakres wchodzi fuadacja, nie posiada organów specjalnych do sprawowania nadzoru, względnie zarządu, Rada ministrów na wniosek właściwego ministra może organizację nadzoru, względnie zarządu, z udziałem innego ministerstwa postanowić.

Art. 15.

Podejmując czynność przewidzianą w art. 11 i następnych, władza zatwierdzająca starać się będzie o możliwe dostosowanie zarządzeń swoich do domniemanych intencji fundatora.

Art. 16.

Przepis 1 cz. art. 2 i art. 7 odnosi się nietylko do fundacji stanowiących przedmiot niniejszej ustawy, ale także do darowizn i zapisów na rzecz istniejących osób prawnych.

Art. 17.

Fundacje, zapisy i darowizny, prawnie przed wejściem w życie niniejszej ustawy zatwierdzone, nowego zatwierdzenia nie wymagają; jednakowoż, jeżeli nie mają określonej dostatecznie organizacji, przepisy art. art. 11, 12 i 15 niniejszej ustawy będą i do nich zastosowane. Pozatem przepisy niniejszej ustawy uzyskają moc wsteczną w stosunku do fundacji darowizn i zapisów przed jej ogłoszeniem powstałych.

Art. 18.

Władza właściwa może odmówić zatwierdzenia fundacji oraz darowizn i zapisów, wymienionych w art. 16, wówczas gdy uzna że fundacja, darowizna lub zapis jest przeciwny prawu, dobrym obyczajom, albo też nie odpowiada względom pożytku publicznego.

Art. 19.

Gdy osiągnięcie celu fundacji stanie się niemożebne lub przeciwne względom dobra publicznego, zmiana przeznaczenia fundacji i wogóle jej statutu lub też zniesienie fundacji będzie mogło być z zastosowaniem art. 15 wyrzeczone w drodze dekretu władzy najwyższej.

Art. 20.

Decyzje ministrów w przedmiotach, niniejszą ustawą objętych, winny być doręczane fundatorom albo ich spadkobiercom lub zapisobiercom ogólnym, wykonawcom testamentowym i zarządom obdarowanych instytucji, a także ministrowi sprawiedliwości jako prokuratorowi naczelnemu. Jeżeli osoby, o których mowa w niniejszym art. nie są wiadome, lub też ich miejsca zamieszkania nie są ministerstwu znane, albo też przebywają za granicą, w takim razie ogłoszenie w Monitorze Polskim będzie miało w stosunku do nich skutki prawne doręczenia.

Art. 21.

Decyzje ministrów, o których mowa w poprzednim art., mogą być przez każdego zainteresowanego, a także przez ministra sprawiedliwości zaskarżone do Trybunału Administracyjnego, a dopóki ten utworzony nie będzie, do Rady ministrów w terminie 2-miesięcznym od daty doręczenia lub ogłoszenia. Wniesienie zażalenia z wyjątkiem zażaleń na decyzje w czynnościach, przewidzianych w art. 13, wstrzymuje wykonanie decyzji.

Art. 22.

Wszelkie poprzednie prawa i rozporządzenia, przedmiotu niniejszą ustawą objętego dotyczące, w szczególności zaś przepisy z dn. 17/VII 1871 roku oraz rozporządzenie Gen. Gubernatorstwa Warszawskiego z dn. 10/1 1917 r. zostają uchylone.

Art. 23.

Moc obowiązująca niniejszej ustawy rozciąga się na tę część Państwa Polskiego, która stanowi terytorjum dawnego Królestwa zwanego Kongresowem.

Art. 24.

Wykonanie niniejszej ustawy właściwym ministrom, każdemu w jego zakresie, powierzonem zostaje.

Warszawa, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski*

Minister:
(—) *Jan Łukasiewicz*

„Dz. Pr." z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 215.

III.

373.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zawieszenia przepisów o pochodach ulicznych i zgromadzeniach w dn. 1 i 3 maja 1919 r.

Dnia 3 maja Naród Polski będzie po raz pierwszy obchodził w wyzwolonej Ojczyźnie pamiętną rocznicę Wielkiej Konstytucji. W dniu tym żywiołowo będą szukały wyrazu pragnienia obywateli zjednoczenia wszystkich ziem polskich. Uczucia te winny znaleźć niczym nieskrępowany wyraz.

Dnia 1 maja we wszystkich demokratycznych państwach klasa robotnicza obchodzi swoje święto—święto pracy. Wyzwolona Polska staje w rzędzie tych państw. Ojczyzna jest matką wszystkich. Robotnicy winni odczuć, iż w wolnej ojczyźnie nie są upośledzeni. Mają więc prawo w dniu, który sobie za święto obrali, wyrazić swe postulaty i pragnienia w sposób, w państwach demokratycznych przyjęty.

Wobec tego na dzień 1 i 3 maja zawieszam moc obowiązujących przepisów o pochodach ulicznych i zgromadzeniach pod gołym niebem. Od godz. 8-ej rano do 8-ej wiecz. 1 i 3 maja zebrania i pochody są dozwolone.

Wszelkie jednak próby zakłócenia porządku publicznego, grożące życiu i mieniu, będą karane z całą surowością.

Warszawa, dn. 25.IV 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

IV.

374.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Naczelników Policji Komunalnej (miejskiej i powiatowej) w przedmiocie wszczynania spraw z powodu niewykonania lub przekroczenia postanowień obowiązujących Rad Miejskich i Sejmików Powiatowych.

Niniejszym polecam Panu poczynić zarządzenia, aby w razach wszczynania przez organy samorządowe spraw z art. 138 Kodeksu Karnego o niewykonanie lub przekroczenie postanowień obowiązujących Rad miejskich i Sejmików Powiatowych protokuły policyjne były natychmiast sporządzane i bez zwłoki kierowane do Sądów pokoju. Wyroki Sądów w tych sprawach mają być egzekwowane niezwłocznie po ich uprawomocnieniu się.

Podwładnych funkcjonarjuszy należy stosownie pouczyć.

Za wykonanie powyższego czynię Pana odpowiedzialnym.

Warszawa, dn. 26 lutego 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski*

375.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych Burmistrzów w przedmiocie prawa karnego w sprawach samorządowych.

Ponieważ Dekret o Samorządzie Miejskim z dnia 4-go lutego 1919 r. (Dziennik Praw № 18, poz. 140) nie nadaje organom władzy samorządu władzy karania za niewykonanie lub przekroczenie postanowień obowiązujących Rad Miejskich, (jak statutów sanitarnych, o porządku domowym i t. p.) winni mogą być pociągani do odpowiedzialności tylko na drodze sądowej, a to na podstawie art. 138 Kodeksu Karnego, według którego ten, kto wykroczy przeciw rozporządzeniu obowiązującemu, będzie karany, o ile kara za to wykroczenie nie jest oznaczona przez ustawę lub rozporządzenie, grzywną do czterech tysięcy marek polskich lub aresztem.

Aby zapewnić sprawom takim uprzywilejowany tryb załatwiania przez Sądy państwowe, a to celem zabezpieczenia gospodarce samorządowej koniecznej sprężystości i wymaganego w sprawach publicznych posłuchu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjednało u p. Ministra Sprawiedliwości zarządzenie do wszystkich Sądów, aby dla spraw z art. 138 Kodeksu Karnego, wszczynanych przez związki komunalne, były wyznaczane terminy z pierwszeństwem—poza zwykłą koleją — i aby sprawy te były szybko rozstrzygane.

Dołączając odpis okólnika, wystosowanego w swoim czasie do wszystkich Naczelników policji komunalnej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zleca Panu, aby ze swej strony, dla zapewnienia legalnym zarządzeniom posłuchu oraz dla zachowania i utrzymania ładu w gospodarce samorządowej, sprawy te skierowywał ze wskazanym pośpiechem do właściwego Sądu.

O spostrzeżeniach, poczynionych co do toku załatwiania spraw powyższych przez Sądy, zechce Pan donieść Ministerstwu w pierwszych dniach lipca r. b.

W końcu zwraca się uwagę Pana na przysługujące Panu w myśl art. 20 Dekretu w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. № 14, poz 184) praw samodzielnego nakładania kar pieniężnych w przypadkach, tem przewidzianych.

Warszawa, dnia 12 kwietnia 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *K. Sienkiewicz*

376.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie nadużyć co do charakteru służbowego urzędników.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stwierdziło, że urzędnicy administracji powiatowej w wielu wypadkach występują zarówno wobec stron, jak i wobec władz państwowych w innym charakterze służbowym, niż ten jaki jest wyraźnie określony w ich dekretach nominacyjnych, działając wyłącznie na podstawie dowolnych dyspozycji Powiatowych Komisarzy Rządowych.

Wobec powyższego polecam P. P. Komisarzom pod osobistą odpowiedzialnością uchylić wszelkie tego rodzaju zarządzenia, o ileby dotąd miały miejsce i bezzwłocznie wglądnąć, czy wśród podległego Im personelu urzędniczego nie zachodzą wypadki samowolnego występowania w charakterze służbowym, nieodpowiadającym faktycznym czynnościom urzędowym.

Równocześnie uprzedzam, że w przyszłości wszelkie wypadki nadużyć w tym względzie zarówno ze strony Powiatowych Komisarzy Rządowych, jak i urzędników traktowane będą jako przestępstwa służbowe, pociągające za sobą następstwa dyscyplinarne.

Warszawa, dn. 17.IV 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

377.

Okólnik Ministra praw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w przedmiocie uzupełnienia wykazu rejestrów karnych, ogłoszonych w Nr. 16 „Dziennika Urzędowego M. S. W".

W zestawieniu wzoru № 5, ogłoszonego w „Dzienniku Urzędowym" M. S. W. № 16 p. 184 (wykaz rejestrów karnych) opuszczono przez omyłkę rubrykę „imię i nazwisko oskarżonego". Rubryka ta przypada przed rubryką № 3. Wobec tego należy przy zamawianiu w drukarniacd wykazów rejestrów karnych uzupełnić w powyższy sposób wzór № 5.

Warszawa, d. 17/IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Rozwadowski.*

378.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie swobody zgromadzeń i przemówień poselskich.

Wskutek uchwały Sejmu Ustawodawczego z dnia 4 kwietnia 1919 r. — punkt 2 — zarządza się dodatkowo do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych „o wprowadzeniu stanu wyjątkowego" („Monitor Polski" № 77) co następuje:

Wszelkie zgromadzenia poselskie oraz publiczne przemówienia posłów nie podlegają żadnym ograniczeniom lub cenzurze.

Za ścisłe wykonanie niniejszego zarządzenia, którego treść należy w obrębie powierzonego Panu powiatu podać do wiadomości organom państwowej i samorządowej służby bezpieczeństwa, czynię Pana Powiatowego Komisarza Rządowego odpowiedzialnym.

Warszawa, dn. 17.IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Januszewski*

VII.

OBWIESZCZENIA.

379.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 8 kwietnia 1919 r. № 28937—XI—111 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 23, stowarzyszenie pod nazwą „Warszawski Tennis Klub".

380.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia 1919 roku № 40923-XI—1335 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 26, stowarzyszenie pod nazwą „T-stwo szerzenia wiedzy biblijnej i talmudycznej — Torath Chajim" z siedzibą w m. st. Warszawie

381.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia 1919 r. № 30588-XI—178 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 27, stowarzyszenie pod nazwą „Związek Handlowców" z siedzibą w m. st. Warszawie.

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.